תורה אור השלם

ו. חֵץ שָׁחוּט לְשׁוֹנָם

ז. בּוּךְ שָׁוּוּטּ יְּטּוּטָּ מִרְמָה דִבֵּר בְּפִיוּ שָׁלוֹם אֶת רֵעָהוּ יְדַבֵּר וּבְקָרְבּוֹ

ישים ארבו: ירמיהו טז

מאתים צנה זהב שחוט

יָּיִיבִיבַ בָּיָיִי יְּיִבְּ שַׁשׁ מֵאוֹת זְהָב יַעֲלֶה עַל הַצִּנָּה הָאֶחָת:

מלכים אי טז

וַיַּעשׁ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמה

למדתנן רבינו משנתינו בשני סכינים ובשני בני אדם. משמע שכן הלכה דבשנים ושלשה מקומות שחיטה כשרה

ובה"ג גרים למדתנו רבינו משנתינו בסכין אחד וב' בני אדם כלומר והיאך אתה אוכל ומ"מ כיון דלא חש לדבריו ואכל משופרי שופרי ש"מ שכן הלכה שהרי חזר בו ממה

> החקיד הסכין בין סימן לסימן. לקמן (דף לב.) גבי מתני׳ דחלדה היה ראוי להביאה אלא אגב דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת (כ) קו כואת פסולה מטעס מלדה: או שהחליד הסכין תחת השני ופסקו. רבותה נקט אע"ג שכבר נשחט האחד ונקט נמי אורחא דמילתא דכששחט סימן ראשון בהובאה כשחוזר ובה לעשות הולכה (נ) תחב ראש הסכין בין סימן שני לצואר:

> שהיה רגיל לפרש במתניתין סכין אחד:

החליד במיעום סימניו מהו. פי׳ בקונטרס במיעוט בתרא אבל במיעוט קמא פשיטא לן דהויא נבלה ח והגרמה נמי פסק דאפי׳ שחט שני שליש והגרים שליש דעבדינן לחומרא מדקאי הכא בתיקו במקום שחיטה הוא והוי כאילו שוחט ברגלה אחר שחיטת הסימן (וכאן) [וכן] נמי אם לאחר שחיטת הרוב עקר א] (הרוב) המיעוט שחיטתו כשרה כיון דהוי שלה כדרך שחיטה ור"ת הקשה לפירוש הקונטרם דתניה בתוספתא שחט רוב הגרגרת בעוף אפילו אם גמרו לזמן מרובה שחיטתו כשרה ומפרש ר"ת דהכא בעי במיעוט קמא ובעי לרב יהודה דמכשר תחת העור דדלמא אם תחב הסכין (ד) זו במיעוט הסימן ושחט ברוב שלמטה כדרכו הויא חלוד טפי ואפילו לאמרי בי רב דאמרי תחת העור איני יודע היינו משום דשחיטה לא שייכא בעור והוי חלדה לפי שהוא שלם אבל יו סימן דשייכי בהו שחיטה ואפילו הכי אין לריך לשחוט אלא הרוב המיעוט שעל הסכין הוי כאילו נחתך לא הוי חלדה א"נ מיבעיא ליה (ס) בתחב הסכין תחת מיעוט קמא ופסקו מלמטה למעלה אח"כ שחט

לפירוש הקונטרס נאמר דלא ידע ההיא תוספתא שהקשה ממנה ר"ת

שמא ידרוסו זה על זה מתיב רבי אביז שחט את הוושם למטה ואת הקנה למעלה או את הוושם למעלה ואת הקנה לממה שחימתו כשרה אמאי והא ליכא שחימה מפורעת הוא מותיב לה והוא מפרק לה יבשחימה העשויה כקולמום ההוא תורא דאישחם בשנים ושלשה מקומות על רב יצחק בר שמואל בר מרתא שקל משופרי שופרי א"ל רבי זירא למדתגו רבינו משנתינו בשני סכינין וב' בני אדם אמר רב יהודה אמר רב יהחליד את הסכין בין סימן לסימן ופסקו פסולה תחת העור כשרה מאי קמ"ל תנינא יאו שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו רבי ישבב אומר ינבלה ר"ע אומר מרפה אי ממתני' ה"א ה"מ מלמטה למעלה דלא קעביד כדרך שחיטה אבל מלמעלה למטה דקעביד כדרך שחיטה בעי רב פפא החליד במיעום סימנים מהו יתיקו: מתני' יחשוחם ב' ראשין כאחד שחימתו כשרה "שנים אוחזין בסכין ושוחמים אפילו אחד למעלה ואחד למטה שחיטתו כשרה יהתיז את הראש בבת אחת פסולה היה שוחט והתיז את הראש בבת אחת אם -ב' ראשין בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר אחר כשרה בד"א בזמן שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך מאבל אם הוליך והביא אפי' כל שהוא אפי' באיזמל כשרה: גב" מה"מ אמר שמואל דאמר קרא יחץ שחום לשונם מרמה דבר תנא דבי רבי ישמעאל ושחם אין ושחם אלא ומשך וכן הוא אומר יזהב שחום ואומר חץ שחום לשונם מרמה דבר מאי ואומר וכי תימא זהב שחום שנמווה כחום הוא ת"ש חץ שחום לשונם רבא הוה בדיק

יש בסכין מלא צואר כשרה להיה שוחם והתיז

באלכסון דכוליה חד מקום הוא ומפורעת קרינא ביה והתחיל בקנה למעלה וחתך ושיפע כלפי מטה במקוםם שנגמרה שחיטת קנה התחילה שחיטת וושט וכן מלמטה למעלהם: למדתנו רבינו. בלקיחה זו: משנתינו. דקתני שנים אוחזין בסכין אפילו בשני סכינין קמכשר: ופסקו. לתחתון כהלכתו אלא שהחליד וחזר והוליא את הסכין וחתך העליון כדרכו: **מחת** השני. ששחט כבר את הראשון: נבלה. ומטמחה: מלמטה למעלה. דכיון דתחת השני החליד לא אפשר אלא מלמטה למעלה: החת מטלית. הכרוכה לה סביבות לוארה: מהו. דהא עור נמי לאו בכלל שחיטה הוא

שמא ידרוסו. דמתוך שזה מושך לכאן וזה לכאן ושניהם דוחקים סכין על הצואר יש לחוש שלא יתיזו הראש בבת אחת: שכקולמוס.

גליון הש"ם . גם' תחת צמר מסובך. עיין נכורות כז ע"נ תוס' ד"ה השוחנו: ומספקינן ליה משום חלדה הכא נמי לא שנא או דלמא האי גופה והאי לאו גופה: מסוכך. פלטרי"ד: סיקו. הגהות הב"ח וכל תיקו דאיסורא לחומרא: החליד (h) רש"י ד"ה תיקו וכו' וכי שהה בפלגה ק דקנה לה: (ב) תום' ו במיעוט סימנין. לחחר ששחט רובו בהכשר מי אמרינן הא אישתחיט שפיר החליד הסכין וכו׳ שחינה ברוב סימנין או דלמא כולה חדא מפורעת הא משמע לז פסולה: (ג) ד"ה או וכו׳ נתחב כלש: (ד) ד"ה החליד במיעוט וכו׳ דדילמה אם תחב הסכין תחת מיעוט . מיעוט הסימן הרוב: (ה) בא"ד

שני שלישי והגרים שליש מספקא לן

דלמא סבירא לן כרבגן טרופאי

דמיטרפי בכל חדא מינייהו ועבדינן

הגהות מהר"ב רנשבורג

ליה כשתחב: (ו) בא"ד

דשהייה הוי כדי בהמה:

ושמט

א] תד"ה החליד במיעוט וכו'. אם לאחר שחיטת הרוב עקר המיעוט וכו' -3//55

לעזי רש"י

פילטרי"ד. מרופד, מודבק כמו שמודבקים נימי לֶבֶד.

שימה מקובצת

מהו. צמר מסובך מהו. י. נ״ב עי׳ תוס׳ בכורות דף כד ע״ב: **כֹּ** כקולמוס באלכסון וכו׳. נ״ב בשני . רש"י כת"י מצאתי שחט הקנה למטה קס"ד ששחט רוביי מקומות למטה סימן א' ולמעלה סיי אחד ובדלא שהה ע"כ: ג] וכן מלמטה למעלה ואותם חתיכת סימנים שבין שחיטות אלו נופלת לכאן ולכאן ומכסה את השחיטה שאינה נראת ומיהו במקום אחד הויא והויא לה שחימה דן והיכא דשהה במיעוט סימנים ביז בתחלה וביז מפורעת קמ"ל דאינה מפורעת כזאת פסולה מטעם חלדה: 1] דהויא נבלה ובהגרמה נמי פסק: ו דדילמא אם תחב מיעוט הסימן ושחט הרוב שלמטה: סו אבל סימנים דשייכי בהו שחיטה: **ט**] אלמא יש שהיה

:במיעוט קמא

הרוב וכן שהה במיעוט סימנים דלקמן (דף לב.) מפרש ר"ת במיעוט קמא והשתא אתי שפיר האי דקאמר לעיל (דף כט.) אי מחלה על מחלה כרוב הא עבד ליה רובא דבמיעוט בתרא פשיטא ליה דכשר והשתא לפירושו את"ל דכשר אף במיעוט קמא לא פסלה שהייה בעוף מן התורה כיון דהכשרו בסימן אחד והא דקאמר לקמן בפירקין (דף לב.) דשהייה הוי (ו) מבהמה לבהמה ועוף לעוף היינו מדרבנן ובקנה לא שייכא שהייה בעוף אפילו מדרבנן דשהה במיעוט קמא כשרה מידי דהוה אמלא חלי קנה פגום ומה שכתוב בתוספתא שחט חלי הגרגרת ושהה כדי שחיטה וגמרה שחיטתו פסולה טעות סופר הוא וגרסינן כשרה דהא לעיל מייתי לה גבי מחלה על מחצה כרוב ומיהו גם לפירוש רבינו תם קשה מתוספתא דתניא שחט מיעוט וושט ושהה כדי שחיטה פסולה אלמא יש שהייה במיעוט שסימנים קמא ולקמן קאי בתיקו ואם נאמר דלא ידע א"כ גם

וה"ר אושעיא מפרש החליד במיעוט סימנים היינו לאחר ששחט רוב גידפי האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחט סימן שני ושהה במיעוט סימנים דלקמן מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה דקאמר התם אפילו הוליך והביא כל היום כולו כשר ומבעיא לן אם שחט רובו של אחד והוליך והביא כל היום כולו במיעוטו מהו דדלמא הא דמכשיר בסכין רעה אפילו הוליך והביא כל היום כולו שמא היינו במתעסק לחתוך הסימן אבל כאן שכבר חתך רובו הרי הוא

ליה גירא לר' יונה בר תחליפא ושחם בה

רבי רבי ישמעאל ושחם אין ושחם אלא ומשך. דאע"ג דאיהו גופיה דרים ברים פילקין (נעיל הו.) ושחט במקום ששח חטהו מרתי ש"מ:

בא מיי' פ"ב מהלי שחיטה הלי י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי כלו מ״ד:

בא ב מיי׳ פ״ג שם הל״ט סמג שם טוש"ע יו"ד כימן כד סעיף ז:

יתן כו טעיף .. ג מיי׳ שם וע״ש ופ״א מהלי שאר אבות הטומאות הל' ב טור יו"ד סיי כו: יו"ד סיי כו: בג ד מיי' פ"ג מהל'

שחיטה הל"ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי כד סעיף ו: כל מעיף ו. מד הומיי שם הל"י :טוש"ע שם סעי ח

מה ז מיי׳ שם ועיין בכ״מ

ובל"מ מוש"ט שם סעי' י: סעי' פער מו ח מיי' פייב שם הלייט וופ"א מהל' פסולי המוקדשין הלכה דן סמג מס טוש"ע יו"ד סי

:סעי׳ ג מז ט מיי׳ פ״ב מהלכות שחיטה הל״י סמג שם טוש"ע יו"ד (סי כא סעי ג) [סי כד סעיף ד]: מח י מיי שם הליט ופ"ג הלי"א סמג שם טוש"ע יו"ד שם סעיף א: מט כ מיי שם פ"ב הל"ע טוש"ע שם סעיף ב: ל מיי' שם הל"ט טוש"ע

:שם קעי ג בא מ מיי׳ שם ועיין בכ"מ [ופ"א הלכה כז] טוש"ע שם סעיף ב [וסימן ח סעיף א]: מ סעיף א]: נ [מיי׳ שם פ״א הלכה י״ב טוש״ע י״ד סימן ג סעיף :[6

מוסף רש"י

. תחת השני. כין הסימן לנוחר ולקחו לר) התיז לנומו (לקוון לב.). הודיו את הראש בבת אחת. שלא הוליך והביא, היינו לכמה (לוויל n).

רבינו גרשום הושט סומך על חברו

ששוחט את הקנה (והאי) ולא אתי למעבד רובא [בוושט] כו'. אלא אי אמרת בסכין אחד ושני בני אדם אין חוששין שמא ידרוסו זה על זה מבעי ליה כלומר אין חוששין שמא מכח שניהם יתיזו את הראש בבת אחת ולא יוליכו ויביאו בזו השחיטה: תני אין חוששין שמא ידרוסו זה על זה וכשרה. בשחיטה -----העשויה כקולמוס שחותך הסופר באלכסון והא הויא שחיטה מפורעת: א״ל משנתנו בב׳ סכינין וב׳ רוי אדם. כלומר חורא מקומות קנה למעלה ושט למטה ושקל מינה רב יצחק משופריה שופריה א"ל ר' זירא למדתנו רבינו מדחזינז דתורא אישתחיט בשנים ושלשה מקומות ושקלת מיניה לאכילה . דמשנתנו דקתני שנים אוחזין בסכין ['](א' כלומר) ושוחטין אחד מלמעלה יאחד למטה בב׳ סכיניז מותר: אמר רב יהודה אמר רב החליד את הסכין בין סימן לסימן ופסקו פסול כלומר החליד הסכין בין . הנה לושט ופסק את הושט את הקנה שחיטתו פסולה

שחיטה היא ואית בה חלדה ובמיעוט ורבינו ילחק ברבי מאיר אומר אימא שפיר דמי יקמ"ל תחת העור כשרה בי קמא פשיטא לן דנבלה ודאי: סיקו. דבהגרמה פסקינן בפ"ק (לעיל יט.) רב אמרי תחת העור האיני יודע איבעיא להו ולחומרא. וגבי הגרמה נמי דפירקא כרבי יוסי בר יהודה ואיכא דמכשר לבי רב דאמרי תחת העור איני יודע תחת קמא (לעיל יט.) בין שחט שליש והגרים נמי לרבנן שחט שני שלישי והגרים מטלית מהו ∘תחת ַח צמר מסובך מהו יתיקו שליש ולא דמיא להכא דהתם שלא שליש ושחט שליש בין הגרים שליש ושחט שליש והגרים שליש בין שחט

לחומרא. ואע"ג דשנינן לעיל (דף כט.) שחט חלי גרגרת ושהה בה וגמרה כשרה ואוקימנא בעוף ואכשרנא ממה נפשך דאי מחלה על מחלה כרוב הא טבד ליה רובא אלמא דמכי טבד רובא בכשרות לא חייש לפסולא דמיעוטא לא סמכינן אההוא שנויא דדיחוי הוא

לדחייה וטעמה משום דמחלה על מחלה אינו כרוב ובשחיטה קמייתא לא מידי עביד וכי שהה בפלגא (א) קנה לא איטריף אבל במיעוטא בתרא בין דקנה ובין דוושט ובמיעוטא קמא דוושט מיטרפא ואף בהלכות גדולות כתוב והיכא דשהה הבסימנין בין בתחלה ובין בסוף אסור דכיון דלא אפשיט לן עבדינן לחומרא: בותבר'

שנים אוחזין בסכין ושוחטין. בהמה עופא בהדי דפרח ודלמא עביד חלדה יחזינז חתם: הפין חם הרחש בבם חתם. נידפי כאדם המתיז קנה או דלעת דוחק הסכין בכח ופוסק והיא דרסה: היה שוחט. במשיכה: והסיו אם הרחש. בהבחה רחשונה עד שלח הספיק להוליך חו הוליך תחלה

ובמשיכה הותו הראש עד שלא הספיק להביא: אם יש בסכין מלא לואר. חוץ לצוחר כדמוקי בגמרא [לה.] יש כאן הולכה או הובאה וכשר שיש בו כדי לשחוט במשיכה בלא דרסה אבל אם אין אורך הסכין אלא כעובי הצואר או חוץ לצואר משהו דרסה היא שאין הסימנין נחתכין במשיכה זו לבדה בלא דרסה: אם יש בסרין מלא לואר אחד. מפרש בגמרא [שם]

חוץ לשני הלוחרים דיש בו שיעור שלשה לוחרין: חיומל. תער דק והטן מאד: אפי׳ באיומל. אע"ג דאיכא למיגזר אטו יש לו הרנים כדלקמן [שס]: גמ" חד שחוט. מה חץ הולכת במשיכה אף שחיטה במשיכה: זהב שחוט. משוך. שהוא רך ומושכין אותו כעין שעושין לורפי נחושת חוטין שעושין מהן מחטין: שנשווה כחוש. ושחוט כמו שחוט אבל שחט לאו לשון משיכה הוא: בדק להו גירי. מפגימה:

כאילו נחתך כולו וכשמוליך ומביא כל היום כולו באותו מיעוטא הוי כאילו מוליך ביד וברגל ויש כאן שהייה ופסולה:

ייתי המיד מדינה בשרות המיד השל המסה דקא עביד כדרכה דשחיטה אימא אפ" ברישא ושט ולבסוף קנה אימא שפיר דמי קמ"ל דפסולה: תחת העור כשירה כלומר אם החליד הסכין תחת שהיה לו לשחוט בדרכו קנה במיעוט סימנין מהו כלומר ששחט מיעוט סימנין והחליד את העור שעל גבי הגרון. החליד במיעוט סימנין מהו כלומר ששחט מיעוט סימנין והחליד את המינין כשרה מיעוט סימנין שחט בדרכו מהו מי אמרינן כיון דלא שחט אלא מיעוט סימנין עדין לאו חשוב התחלת שחיטה כיון דרוב שחט שחיטה כשרה. או דילמא כיון